

SURGICAL TREATMENT OF SYMPTOMATIC STENOSES OF THE CAROTID ARTERIES. CLINIC EXPERIENCE

Bodiu Ion¹, Buga Vladislav¹, Țurcan Aurel¹, Castraveț Andrei²

Scientific adviser: Ciubotaru Anatol¹

¹Cardiovascular surgery course, *Nicolae Testemitanu* SUMPh;

²*Timofei Moșneaga* Republican Clinical Hospital

Background. The prevalence of stroke in the adult population with a diagnosis of symptomatic carotid artery stenosis is estimated at 20-30%. Carotid endarterectomy and carotid artery stenting remain the most important therapeutic options in the treatment of this disease **Objective of the study.** Comparative evaluation of periprocedural efficacy and safety between endarterectomy and carotid artery stenting in patients with symptomatic carotid artery stenosis **Material and Methods.** The performed study represents a retrospective analysis of 450 patients treated within the IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, Department of Vascular Surgery during 2016-2021. The studied patients were divided into 2 groups: Group A - 250 patients undergoing carotid endarterectomy, Group B - 200 patients undergoing carotid artery stenting. **Results.** The rates of comparative efficacy and periprocedural safety in the patients under study were as follows: Lot A versus Lot B for death (1.6% vs. 0.5%, $P = 0.18$), for ipsilateral stroke (2.3% vs. 1.5%, $P = 0.01$) and for myocardial infarction (2% vs 1.5%, $P = 0.03$). At the end of the study period, in 2021 the ipsilateral ischemic stroke rate decreased in both study groups (0.4% and 0%, respectively; $P = 0.85$). **Conclusion.** The approach of patients with symptomatic carotid artery stenosis is a multidisciplinary one. Carotid endarterectomy in patients with symptomatic carotid artery stenosis is associated with a higher risk of periprocedural complications and death compared to carotid artery stenting.

Keywords: Carotid artery stenosis, carotid endarterectomy, carotid stenting.

TRATAMENTUL CHIRURGICAL AL STENOZELOR SIMPTOMATICE ALE ARTERELOR CAROTIDE. EXPERIENȚA CLINICII

Bodiu Ion¹, Buga Vladislav¹, Țurcan Aurel¹, Castraveț Andrei²

Conducător științific: Ciubotaru Anatol¹

¹Cursul de chirurgie cardiovasculară, USMF „*Nicolae Testemitanu*”

²IMSP Spitalul Clinic Republican „*Timofei Moșneaga*”

Introducere. Prevalența accidentului vascular cerebral ischemic la populația adultă cu diagnosticul de stenoza simptomatică a arterei carotide este estimat la 20-30%. Endarterectomia carotidiană și stentarea rămân a fi cele mai importante opțiuni terapeutice în tratamentul acestei maladii. **Scopul lucrării.** Evaluarea comparativă a eficacității și siguranței periprocedurale, dintre endarterectomie și stentarea arterelor carotide, la pacienții cu stenoză simptomatică ale arterelor carotide. **Material și Metode.** Studiul efectuat reprezintă o analiză retrospectivă a 450 de pacienți tratați în cadrul IMSP SCR „Timofei Moșneaga”, secția de Chirurgie Vasculară în perioada 2016-2021. Pacienții studiați au fost divizați în 2 loturi: Lotul A – 250 pacienții supuși endarterectomiei carotidiene, Lotul B – 200 pacienții supuși stentării arterelor carotide. **Rezultate.** Ratele eficacității și siguranței comparative periprocedurale la pacienții supuși studiului au fost următoarele: Lotul A versus Lotul B pentru deces (1,6 % față de 0,5 %, $P = 0,18$), pentru accident vascular cerebral ipsilateral (2,3 % față de 1,5 %, $P = 0,01$) și pentru infarctul miocardic (2 % vs 1,5 %, $P = 0,03$). La finele perioadei de studiu, în anul 2021 rata AVC ischemic ipsilateral s-a micșorat în ambele grupe de studiu (0,4% și respectiv 0 %; $P = 0,85$). **Concluzii.** Abordarea pacienților cu stenoză simptomatică ale arterelor carotide este una multidisciplinară. Endarterectomia carotidiană este asociată cu un risc mai mare de complicații periprocedurale și deces, comparativ cu stentarea arterelor carotide.

Cuvinte-cheie: stenoza arterelor carotide, endarterectomie carotidiană, stentare.